

היסטוריה של עסקאות

written by נועה לזימי | 23.12.2025

סוגיית השבויים והנעדרים היא סוגיית מדיניות מורכבת ורגישה המלווה את החברה הישראלית עשורים רבים. הנחישות הישראלית להשיב את אנשינו המוחזקים בידי האויב והנכונות לשלם על כך מחירים גבוהים הן חלק מהאתוס הלאומי-מוסרי שהתפתח בישראל מאז קום המדינה לטוב ולרע. עובדה זו, כידוע, אינה נסתרת מעיני אויבינו.

בין השנים 1948-1975 ערכה ישראל עסקאות חילופי שבויים בעיקר עם מדינות אויב: סוריה, לבנון, מצרים וירדן. מספר חיילי האויב ששבתה ישראל במלחמות שנערכו בשנים ההן היה גדול בהרבה ממספר השבויים הישראלים שהוחזקו בידי האויב, ועובדה זו סייעה להתקבעותה של אי-הסימטריה במעמד חילופי השבויים בתודעה הציבורית הישראלית. בתום מבצע קדש, לדוגמה, פדתה ישראל 4 חיילים בתמורה לכ-5,500 חיילים מצרים; אחרי מלחמת יום כיפור, השיבה ישראל 231 חיילים בתמורה ליותר מ-8,000 חיילים מצרים.

תג המחיר הגבוה שהוצב על חייהם של שבויים ישראלים לא חמק מעיניהם של ארגוני הטרור הפלסטיניים. מסוף שנות ה-60 ולאורך שנות ה-70 שטף את ישראל גל פיגועי התבצרות שבמהלכם מפגעים פלסטינים מהפתי"ח וארגונים נוספים השתלטו על מבנים פרטיים וציבוריים, רצחו אזרחים ישראלים, החזיקו אחרים כבני ערובה וקיוו לנהל משא ומתן שבסופו ישוחררו אסירים ביטחוניים רבים.

המאמר פורסם ב"השילוח".

לקריאת המאמר במלואו